

1 Milyen körülmények között viheti gyermekét jogszerűen külföldre egy szülő a másik szülő hozzájárulása nélkül?

A gyermek állandó lakóhelyével összefüggő kérdést a gyermek lakóhelyének meghatározására vonatkozó joggal kapcsolatos jogi szabályok szabályozzák, és így az a gyermekről való tényleges gondoskodás részét képezi (a polgári törvénykönyv [*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB] 1631. szakaszának (1) bekezdése). A gyermek vagyonának kezeléséhez hasonlóan ez is a polgári törvénykönyv 1626. szakaszának (1) bekezdése szerinti szülői felelősség része.

Ellentétben például egy valamely szomszédos európai országban eltöltött rövid idejű nyaralással, az állandó lakóhely a polgári törvénykönyv 1687. szakasza (1) bekezdésének első mondata értelmében „nagy jelentőséggel bíró kérdés” (*Angelegenheit von wesentlicher Bedeutung*), amelyhez a két szülő közös megegyezése szükséges, ha a szülők közösen gyakorolják a felügyeleti jogot. A szülő így csak a másik szülő beleegyezésével költözhet külföldre a gyermekkel, kivéve, ha kizárólagos szülői felügyeleti joggal vagy legalábbis a lakóhely megválasztásának kizárólagos jogával rendelkezik.

2 Milyen körülmények között szükséges a másik szülő hozzájárulása a gyermek külföldre viteléhez?

Ha a szülők közösen gyakorolják a szülői felügyeleti jogot (a lakóhely megválasztásának joga), a gyermek külföldre viteléhez a másik szülő beleegyezése is szükséges (lásd még az 1. kérdésre adott választ).

3 Amennyiben a másik szülő nem járul hozzá, hogy a gyermeket egy másik államba vigyék, bár erre szükség van, hogyan vihető a gyermek jogszerűen egy másik államba?

A gyermek akkor vihető jogszerűen külföldre, hogy ott éljen, ha a gyermekkel költöző szülő kizárólagos szülői felügyeleti joggal vagy legalábbis a lakóhely megválasztásának kizárólagos jogával rendelkezik.

Ha nem ez a helyzet áll fenn, és a szülők között vita van e kérdés tekintetében, valamelyik szülő kérelmére a családjogi bíróság (*Familiengericht*) a polgári törvénykönyv 1628. szakasza értelmében feljogosíthatja az egyik szülőt arra, hogy döntsön a kérdésben. A bíróság a gyermek mindenek felett álló érdekének megfelelően köteles határozni, a körülmények, a lehetőségek és az érintettek jogos érdekeinek figyelembevételével (a polgári törvénykönyv 1697a. szakasza).

Emellett a polgári törvénykönyv 1671. szakaszának (1) bekezdése értelmében a külön élő szülő is a családjogi bírósághoz fordulhat a kizárólagos szülői felügyeleti jog teljes egészében vagy egy adott kérdés, például a gyermek lakóhelye meghatározásának joga tekintetében való megszerzése érdekében. A bíróság helyt ad a kérelemnek, ha a másik szülő beleegyezik, feltéve, hogy a 14. életévét betöltött gyermek nem ellenzi azt, vagy ha a közös szülői felügyeleti jog megszüntetése vagy a szülői felügyeleti jognak a kérelmezőre történő részleges átruházása valószínűleg a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgálja. Ha a bíróság helyt ad a kérelemnek, a szülő szabadon dönthet arról, hol lakjon a gyermeke.

4 Ugyanazok a szabályok vonatkoznak-e az ideiglenes külföldre vitelre (pl. nyaralás, orvosi ellátás) és a tartós letelepedés céljából történő külföldre vitelre? Adott esetben kérjük, mellékeljék a szükséges hozzájárulási formanyomtatványokat.

A kizárólagos szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő bármikor külföldre viheti a gyermeket rövidebb időszakokra.

A szülői felügyeleti jogot közösen gyakorló szülők viszont főszabály szerint közösen hozzák meg ezt a döntést (a polgári törvénykönyv 1627. szakasza). A szülői felügyeleti jogot közösen gyakorló, külön élő szülőknek együtt kell dönteniük, ha a tervezett utazás nem a mindennapi élethez kapcsolódik, hanem nagy jelentőségű (a polgári törvénykönyv 1687. szakasza (1) bekezdésének első mondata). Az a szülő, akivel a gyermek általában együtt él, egyedül dönthet a mindennapi ügyekben (a polgári törvénykönyv 1687. szakasza (1) bekezdésének második mondata). A másik szülő egyedül csak a tényleges gondozással kapcsolatos kérdésekben dönthet a polgári törvénykönyv 1687. szakasza (1) bekezdésének negyedik mondata alapján. A jogszabályok nem határozzák meg, hogy mely ügyek bírnak nagy jelentőséggel, illetve melyek a mindennapi élettel vagy a tényleges gondozással kapcsolatos ügyek. E kérdésben az adott ügy körülményeinek figyelembevételével kell döntenet. Főszabályként mind az a szülő, akivel a gyermek általában együtt él, mind a kapcsolattartó szülő egyedül dönthet a rövidebb idejű külföldi utazásról, feltéve, hogy az utazás nem egy távoli vagy olyan helyre történik, ahol politikai feszültség uralkodik. A kapcsolattartó szülő ugyanakkor köteles előzetesen tájékoztatni a gyermeket elsődlegesen gondozó szülőt az utazás céljáról. A gyermeket elsődlegesen gondozó szülő egyedül dönthet a rutin orvosi kezelésekről. Ha a gyermeket ugyanakkor valamely más országba kell vinni kezelés céljából, főszabályként e kezelés már nem minősül rutin kezelésnek.

A szülői felügyeleti joggal nem rendelkező szülő nem dönthet arról, hol éljen a gyermeke. A kapcsolattartás időtartama alatt e szülő a polgári törvénykönyv 1687. szakasza (1) bekezdésének negyedik mondata alapján ugyanolyan jogosultságokkal rendelkezik, mint a közös felügyeleti jogot gyakorló azon szülő, akivel a gyermek általában nem él együtt (az 1687. szakasz (1) bekezdésének negyedik mondata).

Utolsó frissítés: 13/11/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.